

INFORMOVANÝ SOUHLAS PACIENTA S OPERAČNÍM VÝKONEM

Amputace

Vážená paní/pane,

před operačním výkonem budete ošetřujícím lékařem/operátorem informováni o tom, proč se výkon bude provádět, o způsobu provedení, možných komplikacích a následcích. Tento materiál by Vám měl podat základní informace, které by prohloubily Vaše vědomosti o plánovaném výkonu a dále by měl být návodem k případným dotazům na ošetřujícího lékaře/operátora.

Anatomie, patologie

Amputace je operativní odstranění končetiny. Provádí se častěji na dolních končetinách a to buď mimo kloub nebo v kloubu a pak se nazývá exartikulace. Lokalizace amputace je dána rozsahem onemocnění končetiny. Mohou být amputovány jednotlivé prsty, části chodidla, amputace v bérce případně ve stehně na dolní končetině, na horní končetině potom prsty, předloktí, případně paže. Výjimečné jsou exartikulace v kyčelním nebo ramenním kloubu. Ztráta končetiny pro pacienta představuje omezení pohybu, které lze s odstupem po operaci kompenzovat individuálně zhotovenou protézou.

Typy onemocnění

K amputaci jsou po pečlivém uvážení chirurgem určeny končetiny, které jsou nezvratně postiženy nedokrvěním a následným odumřením končetiny. Nedokrvění bývá způsobeno ucpáním zásobujících cév, jejich diabetickým postižením nebo přerušáním cév větším úrazem. Všechna uvedená onemocnění bývají komplikována infekcí postižené končetiny.

Pokud taková končetina není včas odstraněna, může dojít k šíření infekce do celého těla pacienta, k celkové sepsi (lidově otrava krve) a ke smrti pacienta

Výkon je indikován v případě vyčerpání konzervativních postupů jako revaskularizační metody, lokální terapie, farmakoterapie a jiné, také méně rozsáhlých výkonů jako nekrektomie.

Předoperační příprava

V předoperační přípravě je pacient důkladně vyšetřen chirurgem a určena nezbytnost operace. Následuje zhodnocení celkového zdravotního stavu pacienta internistou a určení způsobu anestézie (místní umrtvení, celkové uspání) anesteziologem.

Končetina je v místě plánované amputace oholena, je zaveden žilní vstup k možnosti podání infuzí, antibiotik, případně krevní transfuze.

Popis operace

Operace probíhá na operačním sále za místního nebo celkového znecitlivění. Po dezinfekci operačního pole a jeho zarouškování se provede řez v předem určeném místě na končetině, kterým se zároveň připraví kožní lalok k následnému překrytí vzniklého defektu na končetině. Obnažená kost se patřičně zkrátí, podvazují se cévní a nervové svazky. Do rány se obvykle vkládá drén (gumová hadička) a rána se částečně zašívá, případně se ponechává ke zhojení bez zašití.

Komplikace

Komplikace této operace se mohou vyskytnout na všech chirurgických pracovištích v České republice i na světě, proto je nutné Vás na ně před operací upozornit.

Komplikace jsou poměrně časté vzhledem k věku operovaných pacientů a jejich přidruženým chorobám.

Místní komplikace

- **nezhojení pahýlu končetiny**- nejčastěji způsobeno špatným prokrvením pahýlu a je indikací k další amputaci končetiny výše. Podobně se řeší ***rozpad rány** na pahýlu nebo jeho pokračující ***infekce**.
- **bolesti končetiny** jsou často úporné (tzv. fantomové), kdy má pacient pocit, že stále cítí i končetinu dříve amputovanou. Tento stav se léčí kombinací léků tlumících bolest s léky ovlivňujícími nervovou soustavu.

Po amputaci se též může objevit ztuhlost kloubů, především kolenního u amputace v bérce, nejčastěji u déle ležících pacientů, lze jí předejít intenzivní rehabilitací.

- Méně častou komplikací je **krvácení** z pahýlu končetiny po amputaci.

Celkové komplikace

Jsou většinou velmi závažné a často končí smrtí pacienta.

Infekce celého těla pacienta (otrava krve)- léčí se antibiotiky, někdy je nutné další odstranění končetiny.

Dále jsou to **poruchy srdeční činnosti, embolie plic, změny krevního tlaku, změny hladiny cukru v krvi u diabetiků se změnami celkového stavu- diabetické bezvědomí**. Tyto stavy většinou souvisí s onemocněními, kterými pacient trpěl již před operací a jejich léčba je obtížná.

Alternativy léčby

Nekrektomie - snesení nekrotických, avitálních tkání - nelze tuto metodu plně využít ve všech případech, neřeší problém celkově, nýbrž jen lokálně. Tkáně mohou být poškozené a ischemizované za hranicí nekrosy. Riziko recidivy, progresu a špatného hojení. Nenahrazuje amputaci.

Možné následky výkonu

Ztráta končetiny.

Další léčba

Doba hospitalizace je dána hojením rány na operované končetině a výskytem výše zmíněných komplikací. Před propuštěním z nemocnice je pacient poučen o další péči o končetinu, informován o termínu dalších kontrol, případně o možnostech protetické léčby.

Vážená paní/pane,

naše stručná informace jistě nemůže být vyčerpávající. Ptejte se proto, prosím, svého ošetřujícího lékaře (eventuálně operátora/anesteziologa) na všechno, co Vás ve vztahu k výkonu zajímá. Ujišťujeme Vás, že učiníme vše proto, aby váš výkon proběhl bez komplikací.

PROSÍME, PTEJTE SE NA VŠECHNO, CO SE VÁM ZDÁ DŮLEŽITÉ!

Přejeme Vám, ničím nekomplikovaný pobyt v našem zdravotnickém zařízení.

Pacient/ka: ..... RČ: ..... Oddělení: .....

Bytem: .....

Zákonný zástupce/opatrovník: ..... RČ: .....

Bytem: .....

Podpisem tohoto dokumentu prohlašuji, že po dostatečném čase na rozmyšlenou s doporučeným výkonem po podrobném vysvětlení lékaře **výslovně souhlasím** a jsem si vědom/a všech možných rizik souvisejících s navrženým postupem. Jsem si vědom/a rovněž toho, že určitá rizika existují při každé léčbě, a že je nelze vždy a přesně určit.

Lékař mě v pohovoru podrobně seznámil s mým zdravotním stavem a s potřebností doporučeného výkonu, byl/a jsem informován/a a poučen/a o možnosti vzniku i výjimečně se vyskytujících závažných komplikací souvisejících s doporučeným výkonem a i přesto s tímto výkonem **výslovně souhlasím**. Též jsem byl/a informován/a o možných variantách zákroku, jeho následcích a komplikacích.

Byl/a jsem rovněž podrobně poučen/a o možných důsledcích odmítnutí souhlasu s doporučeným výkonem. Dále potvrzuji, že mi byla dána možnost klást lékaři jakékoli, byť i nejbanálnější (nejjednodušší) dotazy související s doporučeným výkonem a lékař všechny mé dotazy srozumitelně zodpověděl, přičemž nyní nemám již žádné další otázky.

Jsem si rovněž vědom/a toho, že provedení doporučeného výkonu mohu podstoupit i v jiném zdravotnickém zařízení.

Dále potvrzuji, že jsem lékaři nezamlčel/a žádné mně známé údaje o mém zdravotním stavu. Jsem si vědom/a, že zamlčení jakýchkoliv údajů o mém zdravotním a sociálním stavu, by mohlo nepříznivě ovlivnit moji léčbu, či ohrozit mé okolí, zejména rozšířením přenosné choroby. Potvrzuji rovněž, že mě lékař předem poučil o právu nebýt informován/a o mém zdravotním stavu a o potřebných výkonech.

Podpisem tohoto dokumentu prohlašuji, že se cítím dostatečně poučen/a, po psychické a fyzické stránce se cítím zcela způsobilý/á podepsat tento dokument, chápu právní význam tohoto dokumentu, plně mu rozumím a podepisuji jej zcela vážně a bez výhrad, ze své vlastní svobodné vůle.

Současně prohlašuji, že v případě výskytu neočekávaných komplikací, vyžadujících neodkladné provedení dalších zákroků nutných k záchraně mého života nebo zdraví souhlasím s tím, aby byly provedeny veškeré další potřebné a neodkladné výkony nutné k záchraně mého zdraví. V případě potřeby souhlasím i s podáním nezbytné transfuze krve.

Podpis pacienta/zákonného zástupce/opatrovníka*: .....

Já, níže podepsaný(á), MUDr. ...., potvrzuji, že pacient(ka)/zákonný zástupce/opatrovník * byl(a) podrobně seznámen(a) se zdravotním stavem a s doporučeným výkonem a byl(a) informován(a) o možných komplikacích spojených s tímto výkonem, včetně všech důsledků odmítnutí tohoto výkonu.

V Chrudimi dne: ..... v .....hod.

Podpis lékaře: .....

Jmenovka a podpis svědka: .....

* nehodící se škrtněte